Raport nr 7/2015

dotyczący najważniejszych doniesień z zakresu HIV/AIDS oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową, które ukazały się w prasie i Internecie w lipcu 2015 roku.

WPROWADZENIE

W dniach 19-22 lipca w kanadyjskim Vancouver odbyła się Konferencja poświęcona HIV/AIDS organizowana przez International AIDS Society (IAS) - Międzynarodowe Stowarzyszenie AIDS. Nie znalazła ona jednak odzwierciedlenia w lipcowej prasie, poza publikacją dotyczącą przypadku młodej Francuzki, u której poziom HIV jest niewykrywalny, mimo że kobieta od 12 lat nie przyjmuje leków antyretrowirusowych – o którym dyskutowano na konferencji. W zakresie problematyki HIV/AIDS pisano też o sukcesie Kuby w walce z AIDS i raporcie Najwyżej Izby Kontroli, która zwróciła szczególną uwagę na zwiększenie środków, które Ministerstwo Zdrowia przeznacza na profilaktykę HIV/AIDS.

W lipcu głównym tematem poruszanym w prasie z zakresu problematyki HIV/AIDS, innych chorób przenoszonych drogą płciową oraz wirusowego zaplenia wątroby była decyzja Ministerstwa Zdrowia o refundacji nowoczesnej terapii bezinterferonowej dla zakażonych HCV. W większości publikacji więc dominował problem WZW C: pisano o drogach zakażenia, konieczności położenia większego nacisku na diagnostykę i oczywiście nowych lekach, ich skuteczności i dobrej tolerancji przez pacjenta. Zwrócono uwagę na potrzebę działań edukacyjnych i badań przesiewowych w kierunku HCV, bez których nie da się rozwiązać, nawet przy najlepszych terapiach, problemu wirusowego zapalenia wątroby w Polsce. Obchodzony w lipcu Światowy Dzień Wirusowego Zapalenia Wątroby stał się okazją do przedstawienia stanowiska ekspertów w tej dziedzinie, akcji profilaktycznych, a także do poszerzenia wiedzy o wirusie HCV, który dziś stał się „cichym zabójcą", powodującym wiele groźnych powikłań.

Lipiec to także pierwszy miesiąc wakacji. W czasie letniego wypoczynku dochodzi często do ryzykownych zachowań seksualnych, stanowiących nie tylko przyczynę wzrostu zakażeń HIV, ale także wielu innych chorób przenoszonych drogą płciową. Stąd też wiele miejsca poświęcono ostrzeżeniom przed „wakacyjnymi" zachowaniami seksualnymi, które często są ryzykowne i dramatyczne w skutkach.

W spisie publikacji uwzględniono praktycznie wszystkie dotyczące tematyki raportu. Mimo, że ich treść często dotyczyła tego samego tematu lub wydarzenia (szczególnie

z zakresu WZW C), nie pominięto żadnych, aby zwrócić uwagę na to, jakie zainteresowanie wzbudził temat nowoczesnej terapii WZW C i jej refundacji wśród dziennikarzy. Ogółem w lipcowej prasie i w internecie ukazały się 92 publikacje związane z problematyką HIV/AIDS, innych chorób przenoszonych drogą płciowa oraz wirusowym zapaleniem wątroby. 37 z nich znalazło się na różnych stronach internetowych, 55 zamieszczono w 35 tytułach gazet i czasopism. Więcej niż jedną informację na ten temat drukowały: „Gazeta Wyborcza”* (7), „Gazeta Pomorska” *(7), „Polska* (6), „nowości” (2), „Fakt” (2) i „Świat i Ludzie” (2).

RÓŻNE ASPEKTY HIV/AIIDS

EPIDEMIOLOGIA

HIV wciąż groźny

W Polsce, według danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny, od początku epidemii (od 1985 r.) do końca ubiegłego roku zanotowano 18 646 przypadków zakażeń HIV i 3200 zachorowań na AIDS, 1288 osób zmarło. W ciągu ostatnich sześciu lat liczba zakażonych podwoiła się. Co roku przybywa 13 proc. nowych zakażeń.

W Polsce szybko rośnie liczba zakażeń HIV wśród mężczyzn mających kontakt seksualny z mężczyznami. Według ekspertów taka sytuacja w dużej mierze wynika z tego, że osoby te przestały się obawiać zakażenia. Zdobycze współczesnej medycyny, terapia antyretrowirusowa, która oferuje zakażonym obietnicę życia dobrej jakości do starości bez większych kłopotów zdrowotnych sprawiają, że dziś wiele osób nie widzi powodów, aby obawiać się zakażenia. Kolejną grupą zakażonych są osoby przyjmujące dożylnie środki psychoaktywne. Spośród niemal 19 tysięcy zakażonych ponad 6 tysięcy zakaziło się tą drogą. Coraz częściej HIV zakażają się też osoby heteroseksualne, które podejmują przygodne kontakty seksualne”[1].

Raport NIK

Najwyższa Izba Kontroli, która zbadała realizację Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i zwalczania AIDS, w swoim raporcie podaje, że niemal 70 proc. żyjących

*- uwzględniono lokalne wydania dzienników

[1] Leon Berger, *Lawina HIV wśród polskich homoseksualistów*, ”Gazeta Polska Codziennie” z dnia 11.07.2015 r.

z HIV nie zdaje sobie sprawy ze swojego zakażenia i nie potrafi określić jego źródła. Są oni źródłem nowych zakażeń. Zagrożenie to można by wyeliminować, poddając się badaniom na obecność przeciwciał anty – HIV. Tymczasem Polska znajduje się w ogonie krajów europejskich pod względem testowania w kierunku HIV. Potrzebne są działania informacyjno-edukacyjne. A to właśnie na profilaktykę Ministerstwo Zdrowia przeznacza coraz mniej pieniędzy. Z raportu wynika, że nakłady na walkę z HIV/AIDS wzrosły z 99 mln zł w 2007 roku do 283 mln zł w 2013 r. Pieniądze szły głównie na leczenie. W 2007 roku na profilaktykę przeznaczono 3,5 proc. budżetu (3,5 mln zł), a w latach 2013-2014 już tylko 0,9 proc. (2,5 mln zł). NIK ostrzega, że „marginalizowanie profilaktyki i skupianie się tylko na leczeniu zdiagnozowanych przypadków to strategia krótkotrwała”[2].

ASPEKTY MEDYCZNE

Zagadkowy przypadek młodej Francuzki

Reakcja organizmu młodej Francuzki zakażonej HIV, która od lat nie przyjmuje leków przeciwwirusowych, a mimo to ma niewykrywalny poziom wirusa, to dla lekarzy wielka zagadka. Kobieta urodziła się w 1996 roku – podczas porodu HIV zakaziła ją matka. Ponieważ lekarze wiedzieli o zakażeniu, dziecku włączono terapię antyretrowirusową. Pierwsza partię leków dziewczynka otrzymała już po trzech miesiącach po narodzinach. Gdy miała sześć lat, rodzice postanowili zaprzestać leczenia. Dziś, 12 lat później, poziom HIV we krwi młodej kobiety jest tak niski, że nie daje się wykryć standardowymi testami. Według ocen lekarzy jest zdrowa. To pierwszy tak dobrze udokumentowany przypadek. Naukowcy sądzą, że obniżenie HIV do poziomu niewykrywalnego powiodło się dzięki stosunkowo mocnej terapii podanej tak szybko, jak tylko to możliwe.

Specjaliści zajmujący się HIV/AIDS ostrzegają jednak przed zbytnim optymizmem. Twierdzą, że przypadki takie, jak ten, choć obiecujące, sugerują jednak konieczność opracowania dokładniejszych testów określających poziom wiremii we krwi. Wówczas będzie można przewidzieć, u których choroba się cofnęła, a którzy wymagają dalszego leczenia[3].

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

[2] Judyta Watoła, *Wirus HIV coraz groźniejszy*, „Gazeta Wyborcza” z dnia 10.07.2015 r.
[3] Piotr Kościelniak, *Młoda kobieta wyleczona z AIDS*, www.rp.pl z dnia 21.07.2015 r.

Ełk – kampania „Wróć bez HIV”

„Młodość i muzyka bez ryzyka” – to jedno z haseł projektu w zakresie edukacji i promocji zdrowia publicznego, realizowanego przez Mazurską Fundację Młodzieży Niepełnosprawnej „Marzenia”. Celem projektu jest uświadomienie, jakie ryzyko niosą ze sobą nieprzemyślane zachowania, które mogą się przytrafić uczestnikom imprez masowych, podczas koncertu HIP – HOP w Ełku oraz edukacja i profilaktyka chorób przenoszonych drogą płciową, w tym zakażeń HIV, skierowana do młodych ludzi uczestniczących w imprezach masowych, takich jak festiwale muzyczne, a także dyskoteki i kluby nocne. Na tablicach edukacyjnych zostały umieszczone hasła bezpośrednio nawiązujące do profilaktyki HIV, hasła propagujące „czysty” powrót z koncertów do domu oraz pozytywne cytaty znanych artystów , idoli młodzieży z utworów HIP-HOP afirmujące życie, uczucia, miłość.

Oto niektóre z nich: „Wróć bez HIV. Życie czeka…”, „Wróć bez HIV. Uważaj! Ja mówię na serio”, „Wróć bez HIV. Życie polega na wyborach”[4].

INNE

Na Kubie matki nie przenoszą już HIV na dziecko

Pod koniec czerwca Światowa Organizacja Zdrowia poinformowała, że Kuba jest pierwszym krajem na świecie, w którym udało się wyeliminować przenoszenie HIV oraz kiły z matki na dziecko. Z danych oficjalnych wynika, że na Kubie w mniej niż 2 proc. przypadków dochodzi do przeniesienia HIV z matki na dziecko. To najniższy poziom, jaki jest możliwy do osiągnięcia dzięki zabiegom prewencyjnym. Dyrektor WHO twierdzi, że jest to jedno z największych osiągnięć w zmaganiach z HIV i epidemią AIDS oraz chorobami przenoszonymi drogą płciową.

Co roku 1,4 mln kobiet na świecie zakażonych HIV spodziewa się dziecka, które może zakazić podczas ciąży, porodu lub karmienia piersią. Ryzyko przeniesienia przez nie tego patogenu na potomstwo oceniane jest na 15 - 45 proc. Zmniejsza się ono do 1 proc., gdy kobieta jest odpowiednio prowadzona w trakcie ciąży i przyjmuje leki antyretrowirusowe.

Liczba dzieci, które przychodzą na świat zakażone HIV spadła z 400 tys. w 2009 roku do 240 tys. w 2013. Według WHO w tym roku liczba zakażeń może się zmniejszyć do 40 tys.

[4] *Ełk. Kampania zdrowotna „Wróć bez HIV”*, www.kalendarz.ngo.pl z dnia 02.07.2015 r.

Na 22 kraje, na które przypada 90 proc. przypadków zakażenia HIV drogą wertykalną, w ośmiu liczba tych infekcji została zredukowana do 50 proc.[5]

Edukacja seksualna - potrzebna czy nie?

Zdecydowana większość rodziców uważa, że zajęcia na temat rozwoju psychoseksualnego i seksualności człowieka są bardzo ważne i oczekuje wsparcia szkoły w tej sprawie.

Badanie ankietowe na ten temat przeprowadzono w pierwszej połowie tego roku (styczeń – marzec) na zlecenie MEN przez Instytut Badań Edukacyjnych. Uczestniczyli w nim młodzi dorośli (18-latkowie) i rodzice dzieci w wieku 6 - 17 lat. Miało ono odpowiedzieć na pytania: skąd młodzi ludzie czerpią wiedzę na temat rozwoju psychoseksualnego i seksualności człowieka, jakie są oczekiwania młodych ludzi i dorosłych wobec zajęć z tego obszaru oraz jakie są opinie na temat aktualnie realizowanych zajęć z przedmiotu wychowania do życia w rodzinie. Było to pierwsze tego typu badanie w Polsce.

Badanie pokazało, że 18–latkowie, choć połowa z nich ma już za sobą początek inicjacji seksualnej, nie mają wiedzy o chorobach przenoszonych drogą płciową i antykoncepcji. Minister edukacji, odnosząc się do badań na ten temat, zapowiedziała przygotowanie przed 1 września materiałów dla nauczycieli prowadzących zajęcia z wychowania do życia w rodzinie, a także powołanie zespołu ekspertów, który zajmie się zmianami w podstawie programowej tego przedmiotu[6].

INNE CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ

Badania nad szczepionką

BBC News/Health informuje, że Europejska Agencja Leków (EMA) rozpoczęła przegląd danych dla szczepionek przeciwko HPV w celu dokładnego wyjaśnienia ich profilu bezpieczeństwa. Szczepionkę tę podano około 72 milionom osób na świecie, a ich zastosowanie ma zapobiegać rakowi szyjki macicy oraz innym rodzajom nowotworów i schorzeniom wywołanym przez wirus HPV. Według EMA planowane badania przeglądowe nie oznaczają zakwestionowania przydatności szczepionki – korzyści przeważają nad ewentualnym ryzykiem.

[5] *WHO: na Kubie matki nie przenoszą HIV na dziecko*, www.tech.money.pl z dnia 01.07.2015 r.
[6] *MEN: Wyniki badań na temat edukacji seksualnej*, www.fakty.interia.pl z dnia 09.07.2015 r.

Specjaliści skoncentrują się na raportach dotyczących dwóch rodzajów powikłań – miejscowej bolesności, obrzęku i zaczerwienienia w miejscu zastrzyku oraz zawrotach głowy i przyspieszonym biciu serca po przyjęciu w pozycji stojącej. Wyniki mają być podstawą do ewentualnej zmiany informacji dla pacjentów i lekarzy.

W Wielkiej Brytanii podano już ponad osiem milionów dawek szczepionki przeciwko HPV, co pozwoliło zaszczepić niemal 90 proc. nastolatek. Odnotowano przy tym 12 przypadków przyspieszonego bicia serca i 10 przypadków bólu w miejscu wstrzyknięcia. Jak zaznacza specjalista z brytyjskiej Agencji Leków i Wyrobów Medycznych (MHRA), przy tak masowym stosowaniu szczepionki można oczekiwać różnego rodzaju niekorzystnych zdarzeń, niekoniecznie spowodowanych przez szczepionkę[7].

Szczepionka przeciwko HPV także dla osób już zakażonych

Eksperci twierdzą, że szczepionka przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) przynosi także korzyści osobom szczepiącym się, pomimo że podjęły już współżycie, a nawet wtedy, gdy już są zakażone HPV.

Doc. Bogdan Michalski, konsultant wojewódzki w dziedzinie ginekologii onkologicznej w woj. śląskim, wyjaśnia, że szczepionka przeciw HPV jest zarejestrowana dla dziewcząt do 18 roku życia. Te kobiety, które w wieku nastoletnim nie były zabezpieczone szczepieniem, mogą się zaszczepić w późniejszym wieku. Badania wykazują, że szczepionka jest skuteczna u każdej kobiety do 45 roku życia. Największy szczyt zachorowania na raka szyjki macicy przypada u kobiet miedzy między 20 a 30 rokiem życia, ale do 45 roku życia w dalszym ciągu liczba zachorowań jest bardzo wysoka, więc warto się zaszczepić także w tym wieku. Co ciekawe, panie, które są już zakażone HPV, poza typem 16 i 18, mogą również się zaszczepić. Wynika to ze specyficznego działania szczepionki. Infekcja HPV rozwija się bowiem bez pobudzenia układu immunologicznego. Jeśli osoba zakażona HPV jest zaszczepiona, posiada odpowiednią ilość przeciwciał w swoim organizmie i nowe cząsteczki wirusa nie będą ponownie atakować nabłonka. Doc. Michalski podkreśla również, że zaszczepione mogą zostać także kobiety leczone z powodu pojawienia się zmian przednowotworowych. Ekspert dodaje, że jeżeli u pacjenta w wyniku ponownego zakażenia HPV następuje nawrót choroby, wskazane jest szczepienie. Zaleca się jego wykonanie po

[7] PAP, *Badania nad skutkami ubocznymi szczepionki HPV*, www.tech.money.pl z dnia 13.07.2015 r., *EMA oceni profil bezpieczeństwa szczepionek przeciwko HPV*, www.kierunekfarmacja.pl z dnia 17.07.2015 r.

zakończeniu leczenia. Natomiast u osób z potwierdzona chorobą nowotworową ten zabieg nie ma sensu[8].

Szczepionka przeciw chlamydiozie

Chlamydia trachomatis to patogen najczęściej przenoszony drogą płciową. Co roku bakterią tą zainfekowanych zostaje 100 milionów ludzi. Zakażenie często jest bezobjawowe, dlatego wiele osób nie zdaje sobie z niego sprawy. Tymczasem choroba powoduje chroniczny stan zapalny do bliznowacenia powierzchni śluzowych, np. w jajnikach, jajowodach czy powiekach, prowadząc często do rozwoju niepłodności, ciąży pozamacicznej oraz ślepoty.

Potrzeba stworzenia szczepionki zapobiegającej rozwojowi infekcji *Chlamydią trachomatis* od zawsze wydawała się oczywista, ale od lat 60. ubiegłego wieku - kiedy próby ochrony ludzi przed tym drobnoustrojem poprzez immunizację martwymi bakteriami, powodowały u niektórych z zaszczepionych osób jeszcze większą podatność na infekcję - nie podejmowano żadnych prób w tym kierunku. Teraz naukowcy z Harvardu donoszą, że udało się im osiągnąć sukces w tej dziedzinie. Wykorzystując badania na myszach, stwierdzili, co było przyczyną niepowodzenia przed 50 laty i stworzyli szczepionkę, która wydaje się być skuteczną i bezpieczną. Jeśli kolejne badania potwierdzą osiągnięty rezultat, możliwe jest, że za kilka lat ochrona przed tą groźną bakterią i powikłaniami, które wywołuje, stanie się powszechnie dostępna[9].

Wakacje sprzyjają chorobom przenoszonym drogą płciową

Coraz częściej diagnozowane są w Polsce choroby wirusowe związane z zakażeniem wirusami opryszczki (HSV) i brodawczaka ludzkiego (HPV). Notuje się coraz więcej przypadków kiły i rzeżączki. Codziennie 3 osoby zakażają się HIV. Do zakażeń dochodzi często przez kontakty seksualne, a wakacje sprzyjają ryzykownym zachowaniom. Nie sposób dokładnie ocenić skali zachorowań na choroby weneryczne, ponieważ wielu zakażonych wstydzi się choroby, leczy się w prywatnych gabinetach lub wcale. Ryzyko zakażenia chorobami przenoszonymi drogą płciowa dotyczy każdej aktywnie seksualnej osoby, bez względu na jej wiek, płeć czy warunki społeczne[10].

---

[8] *Szczepienie przeciw HPV zalecane także osobom już zakażonym*, www.rynekzdrowia.pl z dnia 21.07.2015 r.
[9] *Szczepionka przeciw chlamydiozie?,* www.misjaciaza.blogspot.com z dnia 15.07.2015 r.
[10] *Choroby przenoszone drogą płciową wciąż groźne*, www.warszarszawskagazeta.pl z dnia 27.05.2015 r.

WIRUSOWE ZAPALENIE WATROBY

HCV: od odkrycia do przełomu

Historia HCV jest stosunkowo krótka. *Hepatitis C Virus* został odkryty dopiero w 1989 roku. Wcześniej rozpoznawano u pacjentów zapalenie wątroby nie-A i nie -B. Nie różnicując wroga, nie potrafiono nim walczyć.

Obecnie znamy 6 genomów HCV. Ich podatność na leczenie jest różna. Stąd w ostatnich latach ta wyraźna poprawa rokowań. W momencie odkrycia wirusa lekarze nie dysponowali właściwie żadną skuteczną bronią przeciw HCV. Wprowadzenie terapii interferonowej dawało szanse na ratunek ok. 60 proc. zakażonych. Kolejne trafiające na rynek leki przeciwwirusowe zawierające ombitaswir, desabuvir, paritaprewir oraz ritonawir (znane jako terapie bezinterferonowe), objęte od 1 lipca refundacją, sprawiają, że szanse na wyeliminowanie wirusa wzrastają do 100 procent. Nowe terapie bezinterferonowe mają przede wszystkim tę wyższość nad interferonem i trapią skojarzoną, że są skuteczne także w przypadku chorych w stadium zaawansowanym i przy chorobach współistniejących. Praktycznie nie powodują skutków ubocznych, a interferon czasem wywoływał także groźne dla życia. Skraca się także czas leczenia z 48 tygodni do 12 lub 24

Według szacunków w Polsce liczba osób aktywnie zakażonych, u których wykrywa się HCV RNA wynosi około 230 tys. (0,6 proc.). Corocznie rejestruje się 2 - 3 tys. nowych zachorowań, z czego większość stanowi postaci przewlekłe WZW C (ponad 95 proc.). W ostatnich latach obserwuje się wzrost liczby zakażeń HCV, co może wynikać z większej dostępności badań w tym kierunku oraz częstszego zlecania badań przez lekarzy. Należy podkreślić, że liczba zachorowań wykrywanych w kolejnych latach i rejestrowanych w systemie nadzoru epidemiologicznego nie odzwierciedla rzeczywistej dynamiki zachorowań na WZW C i większość zakażeń (ok. 80 proc.) ze względu na długotrwały, bezobjawowy przebieg, pozostaje niewykryta. Sytuację tę ma zmienić nowy program, opracowywany przez resort zdrowia we współpracy z krajowym konsultantem ds. chorób zakaźnych, który pozwoli wyeliminować epidemię wirusowego zapalenia wątroby typu C[11].

[11] Eliza Dolecka, *Wirusowe zapalenie wątroby typu C: kiedyś wyrok śmierci, dziś choroba niemal w pełni uleczalna*, www.gazeta.zdrowie.pl z dnia 01.07.2015 r., Maciej Sas*, Żółtaczka typu „C" niszczy twoją wątrobę? Teraz ją pokonasz!*, www.gazetawroclawska.pl z dnia 01.07.2015 r.

Światowy Dzień Wirusowego Zapalenia Wątroby

Światowy Dzień Wirusowego Zapalenia Wątroby to doroczne wydarzenie, które skupia uwagę społeczności międzynarodowej na grupach osób chorych na WZW i osób zakażonych HBV i HCV. Stanowi okazję do pogłębienia wiedzy na temat tych chorób i dokonania prawdziwych zmian w ich profilaktyce i w dostępie do badań diagnostycznych i leczenia. Organizacja World Hapatitis Aliance (WHA) ogłosiła pierwszy Światowy Dzień WZW w 2008 roku. Po Światowym Zgromadzeniu na rzecz Zdrowia w 2010 roku uzgodniono, że Światowy Dzień Wirusowego Zapalenia Wątroby będzie odbywał się dorocznie w dniu 28 lipca.

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w przybliżeniu jedna trzecia światowej populacji – czyli około dwóch miliardów ludzi – jest zakażonych wirusem zapalenia wątroby (HCV zakażonych jest 160 milionów) Chociaż ponad 20 lat temu opracowano skuteczną szczepionkę przeciw pewnym rodzajom wirusowego zapalenie wątroby, wirus dalej zabija. Co roku w wyniku działania HBV i HCV umiera na świecie 1,5 mln osób. Wobec faktu, że już co 12 osoba na świecie jest zakażona jednym z tych wirusów, Światowa Organizacja Zdrowia uznała wirusowe zapalenia wątroby typu B i C za jedno z największych zagrożeń epidemiologicznych XXI wieku. Światowy obraz rozpowszechniania wirusowego zapalenia wątroby zmienia się bardzo szybko. W związku z tym podczas tegorocznej kampanii Światowego Dnia WZW zostanie przeprowadzonych szereg istotnych inicjatyw, w tym działań na wysokim szczeblu[12].

Nowe programy lekowe

Jak informuje Ministerstwo Zdrowia, od 1 lipca wchodzą w życie nowe programy lekowe, jest wśród nich „Leczenie przewlekłego wirusowego zapalenia wątroby typu C terapią bezintrferownową". Resort zdrowia wskazuje, że objęcie refundacją pierwszej terapii bezinterferownowej poszerzy zakres opcji terapeutycznych i umożliwi dobór optymalnej terapii dla pacjentów z wirusowym zapaleniem wątroby typu C, u których potwierdzono zakażenie genotypem 1 lub 4 HCV. Decyzja o refundacji terapii bezinterferownowej dla zakażonych HCV jest odpowiedzią na postulaty zarówno środowiska pacjentów, jak i ekspertów w dziedzinie chorób zakaźnych.

[12] Światowy Dzień WZW, www.pulsmedycyny.pl z dnia 28.07.2015 r.

Utworzenie programu lekowego z wykorzystaniem dasabuwiru i kombinacji ombitaswir - paritaprewir – ritonawir otwiera pacjentom dostęp do przełomowej terapii bezinterferownowej w leczeniu przewlekłego wirusowego zapalenia wątroby typu C[13].

Konferencja w Mikołajkach

W dniach 11-13 czerwca w Mikołajkach odbyła się XVII Konferencja Polskiego Towarzystwa Hepatologicznego, podczas której dyskutowano o możliwościach leczenia WZW C oraz walce z zakażeniami HCV.

Na konferencji mówiono przede wszystkim o nowoczesnej terapii bezinterferonowej, stanowiącej przełom w leczeniu chorych z zakażeniem HCV. Eksperci podkreślali, że dzięki nowym lekom wirusowe zapalenie wątroby typu C może być pierwszą w historii medycyny chorobą przewlekłą, którą można całkowicie wyleczyć. Stanie się to także możliwe w Polsce, dzięki objęciu od 1 lipca leków zawierających ombitaswir, paritaprewir, ritonawir oraz dasabuwir. Objęcie refundacja pierwszej terapii bezinterferownowej poszerzy zakres opcji terapeutycznych i umożliwi dobór optymalnej terapii dla pacjentów zakazonych wirusem HCV.

Podczas spotkania przedstawiono wyniki polskiego badania *Amber*, którym objęto 159 pacjentów z przewlekłym wirusowym zapaleniem wątroby typu C leczonych za pomocą nowoczesnej terapii bez interferonu. 44% chorych objętych programem wykazywało całkowity brak odpowiedzi na wcześniejsze leczenie. Cała grupę tworzą najcięższe przypadki pacjentów leczonych w polskich klinikach. Już po czterech tygodni leczenia 60% z nich miało niewykrywalną wiremię. Obecnie terapię zakończyło 72 pacjentów. Poza dwoma przypadkami, u których z różnych powodów trzeba było przerwać leczenie, u pozostałych wirus jest niewykrywalny. Prof. Robert Flisiak, prezes Polskiego Towarzystwa Hepatologicznego, zaznacza, że taki efekt można uzyskać u większości polskich pacjentów już po 12 tygodniach leczenia.

Specjaliści zwrócili uwagę, że nowe terapie bez interferonu trwają krócej, są prawie w 100 proc. skuteczne i są dobrze tolerowane przez pacjentów (nie obserwuje się skutków bocznych nieodłącznie związanych ze stosowaniem w terapii WZW interferonu). Specjaliści

[13] *MZ: Nowe programy lekowe dot. WZW typu C i czerniaka*, www.rynekzdrowia.pl z dnia 01.07.2015 r.

zwrócili uwagę, że przy zastosowaniu nowoczesnych terapii nie tylko można zatrzymać proces chorobowy w wątrobie, ale nawet go cofnąć[14].

Działania profilaktyczne

Obchodzony 28 lipca Światowy Dzień Wirusowego Zapalenia Wątroby to dobra okazja aby pomyśleć swoim zdrowiu i zrobić prosty test na obecność przeciwciał anty – HCV. To także dobry moment aby edukować społeczeństwo na temat WZW B i C oraz konieczności prowadzenia profilaktycznych badań. W tym dniu 4 tys. osób będzie mogło skorzystać z bezpłatnych badań przesiewowych pod kątem wirusowego zapalenia wątroby typu C. Akcję pod hasłem „Zbadaj się ! Bądź świadomy!" w 12 miastach Polski zorganizowała katowicka Fundacja „Gwiazda Nadziei". Badania będzie można wykonać w Gdańsku, Bydgoszczy, Białymstoku, Warszawie, Poznaniu. Kielcach, Opolu, Katowicach Gliwicach, Tychach, Dąbrowie Górniczej i Rzeszowie.

Ta sama fundacja jest pomysłodawcą i organizatorem akcji „Test na HCV – prosty krok do zdrowia!", której celem jest zachęcenie Polaków do wykonywania badań diagnostycznych sprawdzających obecność we krwi przeciwciał anty – HCV oraz edukacja na temat WZW typu C, w tym dróg zakażenia, przebiegu i skutków zakażenia. Akcja jest organizowania we współpracy Fundacja „Gwiazd Nadziei" działającej na rzecz pomocy osobom chorym na wątrobę, firmy AbbVie Polska Sp. z o.o. Honorowym patronatem akcję objęły Polska Grupa Ekspertów HCV, Polskie Towarzystwo Hepatologiczne oraz Polskie Towarzystwo Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych[15].

Spis publikacji z zakresu HIV/AIDS oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową, które ukazały się w prasie i Internecie w lipcu 2015 r.

1. Abramowicz Dorota. *HIV uśpił czujność Polaków*, „Polska – Dziennik Bałtycki" z dnia 16.07.2015 r.
2. *Badanie: Co nastolatki wiedzą o seksie?,* „Zielony Sztandar" z dnia 15.07.2015 r.
3. *Badania nad skutkami ubocznymi szczepionki HPV*, www.tech.money.pl z dnia 13.05.2015 r.

[14] Katarzyna Lisowska, *Już potrafimy skutecznie leczyć chorych z HCV, to przełom*, „Rynek Zdrowia" z dnia 16.07.2015 r.
[15] *Badania przesiewowe pod kątem HCV w 12 miastach*, www.stooq.com.pl z dnia 22.07.2015 r. ,. *Wirusowe zapalenie wątroby – choroba powodująca długotrwałe zaburzenia zdrowotne*, www.medonet.pl z dnia 28.07.2015 r.

4. *Badania przeciw WZW*, „Nowości" z dnia 07.07.2015 r.
5. *Badania przesiewowe pod kątem HCV w 12 miastach*, www.dobrebadania.pl z dnia 22.07.2015 r.
6. Berger Leon, *Lawina HIV wśród polskich homoseksualistów*, "Gazeta Polska Codziennie" z dnia 11.07.2015 r.
7. *Bezinterferonowe leczenie HCV już dostępne w ramach NFZ!,* „Twoje Imperium" z dnia 13.05.2015 r.
8. *Bezpłatne badania anty – HCV, „*Nowy Tydzień Tygodnik Lokalny" z dnia 27.07.2015 *r.*
9. *Bezpłatnie diagnozują żółtaczkę*, „Nowiny Gliwickie" z dnia 22.07.2015 r.
10. *Będą szczepione tylko dziewczynki*, www.radiomerkury.pl z dnia 07.07.2015 r.
11. Bobrowicz Alicja, *Niewiedza jest seksowna?,* „Metro" z dnia 10.07.2015 r.
12. Bruska E., *Czy zniknie wirus C?,* „Kurier Szczeciński" z dnia 01.07.2015 r.
13. Burda Katarzyna, *Kuba – si, HIV – no!,* „Newsweek" z dnia 06.07.2015 r.
14. *Cena, jaką przyjdzie zapłacić za chwile zapomnienia na wakacjach: choroby weneryczne*, www.fakt.pl z dnia 31.07.2015 r.
15. *Cichy zabójca.85% zakażonych żyje w niewiedzy*, www.dobrebadanie.pl z dnia 30.07.2015 r.
16. Ciemięga Renata, *Alfabet wakacyjnych kłopotów*, „Dobre Rady" z dnia 01.07.2015 r.
17. *Chełmianie na badania,* „Super Tydzień Chełmski" z dnia 13.07.2015 r.
18. *Choroby przenoszone droga płciową wciąż groźne*, www.warszarszawskagazeta.pl z dnia 27.05.2015 r.
19. *Darmowe badania,* „Gazeta Współczesna" z dnia 24.07.2015 r.
20. Dolecka Eliza, *Wirusowe zapalenie wątroby typu C: kiedyś wyrok śmierci, dziś choroba niemal w pełni uleczalna*, www.gazeta.zdrowie.pl z dnia 01.07.2015 r.
21. Dusza Alicja, *Czy uda się ograniczyć liczbę zakażonych HCV?,* www.medexpress.pl z dnia 30.07.2015 r.
22. Dusza Alicja, *HPV: kto powinien się szczepić*?, www.medexpress.pl z dnia 21.07.2015 r.
23. Eichler Maria, *Ten wirus jest groźny*, „Gazeta Pomorska – Chojnice" z dnia 08.07.2015 r.
24. *Ełk. Kampania zdrowotna „Wróć bez HIV",* www.kalendarz.ngo.pl z dnia 02.07.2015 r.
25. *EMA oceni profil bezpieczeństwa szczepionek przeciwko HPV*, www.kierunekfarmacja.pl z dnia 17.07.2015 r.
26. *Eksperci opracowują pierwszy program eliminacji WZW C w Polsce*, www.mp.pl z dnia 29.07.2015 r.
27. *Ekspert: Tylko 20 proc. zakażonych HCV wie o swojej chorobie*, www.rynekzdrowia.pl z dnia 28.07.2015 r.
28. *Fakty i mity na temat rzeżączki*,.www.facet.dlastutenta.pl z dnia 13.07.2015 r.

29. Gromadzka – Anzelewicz Jolanta, *To prawdziwy przełom w leczeniu wirusowego zapalenia wątroby typu C,* „Nowiny" z dnia 23.07.2015 r.
30. Gromadzka – Anzelewicz Jolanta, *To prawdziwy przełom w leczeniu wirusowego zapalenia wątroby typu C,* „Polska – Dziennik Bałtycki" z dnia 17.07.2015 r.
31. *Infarma zadowolona z ostatnich zmian w refundacji*, www.rynekaptek.pl z dnia 02.07.2015 r.
32. *Idź i zbadaj się za darmo*, „Gazeta Pomorska" z dnia 28.07.2015 r.
33. Jagas Barbara, *Jest lek na wirusa HCV*, „Przegląd" z dnia 13.07.2015 r.
34. Jędrzejczak Agnieszka, *Ostrzegają przed wyniszczająca chorobą. WZW wciąż zagraża*, „Polska – Dziennik Łódzki" z dnia 28.07.2015 r. r.
35. Kasperska Agnieszka, *Lublin: o zakażeniu w kryminalnym stylu*, „Medical Tribune" z dnia 22.07.2015 r. r.
36. Kaczmarek Anna, *Nowa terapia HCV już po wakacjach, przełom w leczeniu wirusowego zapalenia wątroby*, www.natemat.pl z dnia 01.07.2015 r.
37. Kosiek Angelina, *Kiedy każdy z WZW C będzie leczony nowocześnie*?, „Gazeta Wyborcza (dodatek: Tylko Zdrowie)" z dnia 22.07.2015 r.
38. Kossobudzka Margit, *Jak uratować wątrobę,* "Gazeta Wyborcza (dodatek: Tylko Zdrowie)" z dnia 01.07.2015 r.
39. Kościelniak Piotr, *Młoda kobieta wyleczona z AIDS*, www.rp.pl z dnia 21.07.2015 r.
40. Kowalewska Dorota, *To najczęstsze choroby zakaźne*, „Express Bydgoski" z dnia 10.07.2015 r.
41. Krutul Urszula, *Warto się przebadać za darmo,* „Kurier Poranny" z dnia 24.07.2015 r.
42. *Kuba w czołówce eradykacji zakażeń HIV*, www.pulsmedycyny.pl z dnia 06.07.2015r.
43. Lisowska Katarzyna, *Choroby przenoszone wakacyjnie,* www.rynekaptek.pl z dnia 27.07.2015r.
44. Lisowska Katarzyna, *Już potrafimy skutecznie leczyć chorych z HCV, to przełom*, „Rynek Zdrowia" z dnia 16.07.2015 r.
45. Majewska Monika*, WZW C – leczenie skuteczne niemal w 100 proc.,* www.poradnikzdrowie.pl z dnia 29.07.2015 r.
46. Markowicz Agata, *Darmowe testy anty –HCV, sprawdź czy jesteś zdrowy*, „Nasze Miasto – Katowice" z dnia 27.07.2015 r.
47. *MEN: Wyniki badań na temat edukacji seksualnej*, www.fakty.interia.pl z dnia 09.07.2015 r.
48. Moraniec Anna, *Przełom w leczeniu chorych zakażonych wirusem WZW C*, „Super Nowości" z dnia 01.07.2015 r.
49. *MZ: Nowe programy lekowe dot. WZW typu C i czerniaka*, www.rynekzdrowia.pl z dnia 01.07.2015 r.
50. *Na pomoc wątrobie,* „Świat i Ludzie" z dnia 23.07.2015 r.

51. Nawrocka Agnieszka, *Za rok będą szczepić*, „Gazeta Pomorska – Inowrocław" z dnia r.22.07.2015 r.
52. *Nowa lista leków refundowanych od 1 lipca*, www.wiadomosci.onet.pl z dnia 01.07.2015 r.
53. PAP, *Badania nad skutkami ubocznymi szczepionki HPV*, www.tech.money.pl z dnia 13.07.2015 r.,
54. Pluta Joanna, *Przebadasz się na obecność HCV. Za darmo*, „Gazeta Pomorska" z dnia 13.07.2015 r.
55. *Podstępny wirus WZW typu C. Sprawdź, czy go nie masz*, „Gazeta Wyborcza – Katowice" z dnia 23.07.2015 r.
56. *Polska HIV-em stoi*, www.rokor1.pl z dnia 18.01.2015 r.
57. *Powstaje program eliminacji WZW C w Polsce*, www.rynekaptek.pl z dnia 29.07.2015 r
58. *Prezerwatywy wykryją choroby*, „Gazeta Wyborcza (dodatek: Tylko Zdrowie)" z dnia 01.07.2015 r.
59. *Przełom w leczeniu wątroby*, „Fakt – Wrocław" z dnia 20.07.2015 r.
60. *Raport: 18-latkowie nie mają wiedzy dotyczącej chorób przenoszonych drogą płciową*, www.zdrowie.abc.com z dnia 12.07.2015 r.
61. *Rewolucja w leczeniu HCV w Polsce*, www.24.pl z dnia 01.07.2015 r.
62. Rokitnicka Karlina, *Zrób coś dla zdrowia, postaw na profilaktykę*, „Gazeta Pomorska – Toruń" z dnia 09.07.2015 r.
63. Rzędowska Anna, *Intymna strona wakacji*, „Żyjmy dłużej" z dnia 01.07.2015 r.
64. Sałwacka Sylwia, *Nowy lek na HCV tylko teoretycznie dla wszystkich chorych*, „Gazeta Wyborcza – Poznań" z dnia 02.07.2015 r.
65. Sas Maciej, *Żółtaczka typu „C" niszczy twoją wątrobę? Teraz ją pokonasz*!, „Polska – Gazeta Wrocławska" z dnia 01.07.2015 r.
66. *Seks z nieznajomym? Zobacz, co ci grozi*, www.kobieta.fakt.pl z dnia 17.07.2015 r.
67. Sowińska Hanka, *Stoimy przed szansą pozbycia się wirusa HCV w całej populacji,* „Gazeta Pomorska" z dnia 03.07.2015 r.
68. *Sprawdź, czy masz zapalenie wątroby*, „Życie na gorąco" z dnia 23.07.2015 r.
69. *Sprawdź, czy nie zachorujesz*, „Gazeta Pomorska – Inowrocław" z dnia 21.07.2015 r.
70. *Sukces Kuby w walce z AIDS,* „Świat i Ludzie" z dnia 23.07.2015 r.
71. Szaniawska Monika, *Chorzy z miłości*, „Super Express (dodatek: Super Focus)" z dnia 09.07.2015 r.
72. *Szczepionka przeciw HPV zalecana także osobom już zakażonym*, www.rynekzdrowia.pl z dnia 21.07.2015 r.
73. *Śląskie: bezpłatne badania na HCV,* www.rynekzdrowia.pl z dnia 27.07.2015 r.
74. *Światowy Dzień Chorych na WZW, „*Polska – Gazeta Krakowska" z dnia 23.07.2015 r. r.

75. *Światowy Dzień WZW,* www.pulsmedycyny z dnia 28.07.2015 r.
76. *Ten wirus zabija! Zbadaj się za darmo,* „Fakt – Trójmiasto" z dnia z dnia 24.07.2015 r.
77. *Uczniowie znaleźli sposób na kiłę*, „ Express Bydgoski (dodatek 50+)" z dnia 08.07.2015 r.
78. *Uczniowie znaleźli sposób na kiłę*, „Nowości (dodatek:50+)" z dnia 08.07.2015 r.
79. *Uczniowie znaleźli sposób na kiłę*, „Polska – Gazeta Krakowska (dodatek 50+) z dnia 01.07.2015 r.
80. Waszkielewicz Bernadeta, *Problemy pierwszego planu: mapy i HCV*, „Służba Zdrowia" z dnia 09.07.2015 r.
81. Watoła Judyta, *Nowe leki dla chorych z żółtaczką typu C*, „Gazeta Wyborcza" z dnia 14.07.2015 r.
82. Watoła Judyta, *Wirus HIV coraz groźniejszy*, „Gazeta Wyborcza" z dnia 10.07.2015 r.
83. *Wirusowe zapalenie wątroby – choroba powodująca długotrwałe zaburzenia zdrowia,* www.medonet.pl z dnia 28.07.2015 r.
84. *W 12 miastach Polski,* „Nowiny" z dnia 23.07.2015 r.
85. *WHO: na Kubie matki nie przenoszą HIV na dziecko*, www.tech.money.pl z dnia 01.07.2015 r.
86. *Wszystko o seksie po 50. roku życia*, „Świat i Ludzie" z dnia 16.07.2015 r.
87. *Wyeliminować WZW C*, www.mp.pl z dnia 29.07.2015 r.
88. *WZW C – corocznie 2-3 tys. nowych zachorowań,* www.mp.pl z dnia 28.07.2015 r.
89. *WZW C – już nie tylko interferon*, „Puls Medycyny" z dnia 08.07.2015 r.
90. *Zadbaj o siebie i zrób test*, „Nasze Miasto –Katowice" z dnia
91. *Zatrzymana: transmisja wirusa HIV [w:] Proszę wstać! Nauka idzie!,* „Angora" z dnia 12.07.2015 r.
92. *Zbadaj się na WZW*, Kurier Poranny" z dnia 09.07.2015 r.